

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 26 marca 2025 r.

RPS-IV.431.4.2024

Wystąpienie pokontrolne

**z kontroli w trybie zwykłym w zakresie prawidłowości wykorzystania
przez Gminę Łyszkowice środków z Funduszu Solidarnościowego,
przyznanych na podstawie umowy nr 23/2023/OW z 28 lutego 2023 r.**

I. Jednostka kontrolowana:

Gmina Łyszkowice
ul. Gminna 11
99-420 Łyszkowice

Wójtem Gminy Łyszkowice w czasie prowadzenia czynności kontrolnych był Waldemar Krajewski. W trakcie realizacji umowy był Adam Ruta.

(akta kontroli str. 18-22)

II. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Wsparcia i Integracji w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- Anna Zając – główny specjalista, kierownik zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 97/2024,
- Anna Bernadowska – inspektor, członek zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 98/2024.

Kontrolę przeprowadzono w dniach 30 grudnia 2024 r. – 7 marca 2025 r.

(akta kontroli str. 1-17)

III. Wyjaśnień udzielali:

- Anna Szymańska – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łyszkowicach,
- Renata Szymajda – Główny księgowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łyszkowicach,

pisemnie, na podstawie Zarządzenie nr 4/2025 Wójta Gminy Łyszkowice z dnia 2 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 23)

IV. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).
2. Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296, z późn. zm.).
3. Umowa nr 23/2023/OW z 28 lutego 2023 r.

(akta kontroli str. 24-34)

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

V. Zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania środków z Funduszu Solidarnościowego, przyznanych na podstawie umowy nr 23/2023/OW z 28 lutego 2023 r.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2023 r. – 31 grudnia 2023 r., z uwzględnieniem okresu przewidzianego na rozliczenie otrzymanych środków, przy czym kontroli poddane zostały wszystkie dokumenty i okoliczności, mające znaczenie dla celu kontroli, niezależnie od daty wytworzenia tych dokumentów.

VI. Ustalenia w toku kontroli

1. Program¹ „Opieka wytchnieniowa” (dalej: Program) skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Jego celem jest odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej² (dalej: GOPS), jako samodzielna jednostka organizacyjna Gminy Łyszkowice (dalej: Gmina), organizował i zapewniał na terenie Gminy dostęp do świadczeń pomocy społecznej. Zakres działania obejmował zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym zadania własne Gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, także realizację projektów i programów finansowanych z różnych źródeł, w tym funduszy zewnętrznych.
(akta kontroli str. 35-42)
3. Gmina wystąpiła, w trybie i terminie przewidzianym w Programie, do Wojewody Łódzkiego z wnioskiem o środki z Programu³ w kwocie 23 436,00 zł, w tym: na opiekę wytchnieniową w formie pobytu dziennego 20 440,00 zł i na opiekę wytchnieniową w formie pobytu całodobowego 2 996,00 zł oraz 468,72 zł na koszty obsługi Programu. Finansowanie z Funduszu Solidarnościowego (dalej: Fundusz), we wnioskowanej wysokości, zostało przyznane w oparciu o umowę nr 23/2023/OW z 28 lutego 2023 r., zawartą pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim a Gminą Łyszkowice. Środki z Funduszu należało wykorzystać do 31 grudnia 2023 r.
(akta kontroli str. 43-48, 49-50, 51-56, 57-65)
4. Po ogłoszeniu wyników naboru wniosków, Gmina złożyła do Wojewody Łódzkiego oświadczenie o przyjęciu środków przyznanych w ramach Programu⁴.
(akta kontroli str. 66-69)

¹ Na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, ze zm.) powstał Resortowy (Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej; dalej: Ministerstwo) Program Opieka wytchnieniowa – edycja 2023, ogłoszony 26 października 2022 r. Głównym jego celem było czasowe odciążenie członków rodziny lub opiekunów od obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

² GOPS w Łyszkowicach jest jednostką organizacyjną Gminy Łyszkowice realizującą zadania z dziedziny opieki społecznej na podstawie Uchwały Nr XIX/96/2026 Rady Gminy Łyszkowice z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łyszkowicach.

³ Zgodnie z Programem wnioski na środki finansowe gminy/powiaty mogły składać do 10 listopada 2022 r.

⁴ w dniu 28 grudnia 2022 r.

5. Gmina w oparciu o złożony wniosek, zawarła umowę z Wojewodą Łódzkim na realizację Programu⁵. Umowa regulowała najważniejsze zasady realizacji zadania wsparcia usługą opieki wytchnieniowej. Wskazywały m.in. na przedmiot umowy, warunki i termin jej realizacji (do 31 grudnia 2023 r.), finansowanie (przekazanie środków następowało w trzech transzach), zasady rozwiązania umowy, zwrotu niewykorzystanych środków. Umowa określała także obowiązki Gminy w zakresie dotyczącym dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej, obowiązków i uprawnień informacyjnych, a także zagadnienia przetwarzania danych osobowych oraz kontroli i monitorowania realizacji umowy.
6. GOPS na realizację zadania usług opieki wytchnieniowej świadczonej:
- w formie dziennej zatrudnił 2 osoby na 3 umowy zlecenie⁶. Osoby te posiadały stosowne kwalifikacje lub udokumentowane referencje⁷;
 - w formie całodobowej zawarł umowę z ośrodkiem/placówką zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym wpisaną do rejestru wojewody⁸.
- (akta kontroli str. 70, 79-88, 71-72, 73-74, 75-78, 309, 310-311, 312)
7. Przy kwalifikowaniu osób do Programu wymagano dokumentów określonych w Programie, tj. orzeczeń o niepełnosprawności. Uwzględniano limity godzin, informowano o możliwości skorzystania do 240 godzin opieki wytchnieniowej. Kwalifikacja odbywa się na podstawie Karty zgłoszenia⁹ do Programu. W okresie objętym kontrolą w Gminie realizowany były realizowane obie formy usług, tj. opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej dla 3 osób oraz w formie pobytu całodobowego w ośrodku/placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym wpisaną do rejestru wojewody dla 1 osoby.
- (akta kontroli str. 70, 89-103, 104-118, 119-120,)
8. Na terenie Gminy wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej objęto łącznie 3 osoby dorosłe niepełnosprawne, w tym 1 osoba skorzystała z obu form wsparcia, które wykorzystały łącznie w formie pobytu dziennego 297,5 godziny¹⁰ a w formie pobytu

⁵ w dniu 28 lutego 2023 r.

⁶ Zgodnie z Programem Dział V pkt 24.1 zawarto: umowa nr GOPS.113.1.2023 z 3 lipca 2023 r. z K.Cz. - usługa dla B.N.; umowa nr GOPS.113.2.2023 z 13 września 2023 r. z K.Ś. – usługa dla K.A.; umowa nr GOPS.113.3.2023 z K.Ś. – usługa dla J.L.; Program był finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 647) a w Umowach na świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego wskazano omyłkowo nieaktualną (w okresie realizacji usług) nazwę Funduszu tj. Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych;

⁷ K.Cz. – posiadała ponad 6-cio miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy /opieki osobom niepełnosprawnym oraz szkolenie „Opiekun osoby niesamodzielnej”; K.Ś. – doświadczenie zawodowe poparte zaświadczeniem o zatrudnieniu i pracy z osobami niepełnosprawnymi w okresie VI 2019-VI 2023;

⁸ Umowa zawarta 14 czerwca 2023 r. ze Stowarzyszeniem Hilaritas – Placówką Całodobowej Opieki „Zacisze” wpisaną do rejestru Wojewody Łódzkiego decyzją RPS-III.9423.4.2018 z 27 marca 2018 r. Program był finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 647) w Umowie na świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego wskazano omyłkowo nieaktualną (w okresie realizacji usług) nazwę Funduszu tj. Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych;

⁹ cztery Karty zgłoszenia osób: B.N (opieka dzienna), J.L. (opieka dzienna), K.A.(opieka dzienna i całodobowa),

¹⁰ W ramach opieki wytchnieniowej w formie dziennej zrealizowano łącznie 297,5 godz., w tym: B.N 240 godz., K.A. 18,5 godz., J.L. 39 godz.

całodobowego 5 dób.¹¹ Wsparcie było skierowane do członków rodzin lub opiekunów osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, które wymagają usług opieki wytchnieniowej. Wsparcie realizowano w sposób prawidłowy i zgodny z wytycznymi Programu.

(akta kontroli str. 70, 121-146, 229-254)

9. Wydatkowanie i rozliczenie środków na realizację usługi opieki wytchnieniowej opiekunom osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym środki z Funduszu nie zostały wprowadzone do budżetu Gminy Łyszkowice na 2023 r., ponieważ — nie stanowią one dochodu Gminy.

Na realizację Programu, Gmina otrzymała Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (dalej: ŁUW), środki finansowe w wysokości 23 904,72 zł¹².

W dniach 16 marca 2023 r., 10 lipca 2023 r. i 11 października 2023 r. Gmina przełała środki z Funduszu z rachunku określonego w umowie na wyodrębniony (dedykowany do obsługi Programu) rachunek jednostki realizującej, tj. GOPS, z którego ponoszone były wydatki w ramach Programu. Ostatni wydatek na usługę opieki wytchnieniowej poniesiony został w dniu 28 grudnia 2023 r.

Ogólne zestawienie przekazanych i poniesionych wydatków przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Zestawienie wydatków.

Lp.	Forma pobytu	Kwota przekazana (w zł)	Kwota Wykorzystana (w zł)	Kwota niewykorzystana (w zł)
1	Pobyt dzienny z tego:	20 848,80	11 700,87	9 147,93
1.1	na realizację usługi opieki wytchnieniowej	20 440,00	11 577,77	8 862,23
1.2	na koszty obsługi Programu	408,80	123,10	285,70
2	Pobyt całodobowy z tego	3 055,92	2 500,00	555,92
2.1	na realizację usługi opieki wytchnieniowej	2 996,00	2 500,00	496,00
2.2	na koszty obsługi Programu	59,92	0,00	59,92
	Ogółem (wiersz 1+2)	23 904,72	14 200,87	9 703,85

Na realizację zadania wykorzystano kwotę 14 200,87 zł, tj. 59,41 % z przekazanej kwoty na realizację zadania.

Niewykorzystana kwota w wysokości 9 703,85 zł została zwrócona 29 grudnia 2023 r. do ŁUW.

W ramach kosztów obsługi, Gmina zakupiła artykuły biurowe za kwotę 96,00 zł oraz wydatkowała na prowizje bankowe 27,10 zł. Nie doszło w tym zakresie do przekroczenia limitu wskazanego w Programie, który określał, że koszty obsługi mogą stanowić nie więcej niż 2% środków przekazanych na realizację.

(akta kontroli str. 70, 147-149, 150-159, 162-167, 168-184, 185-226, 304)

¹¹ W ramach opieki wytchnieniowej w formie całodobowej zrealizowano łącznie 5 dób dla K.A.

¹² I transza 14-03-2023 r. na koszty realizacji usługi 11 718,00 zł,
I transza 13-03-2023 r. na koszty obsługi Programu 468,72 zł,
II transza 06 lipca 2023 r. na koszty realizacji usługi 5 859,00 zł,
III transza – 10 października 2023 r. na koszty realizacji usługi 5 859,00 zł.

10. Gmina posiadała wyodrębniony rachunek bankowy dla środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu¹³. Prowadziła wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową otrzymanych środków i dokonywanych z nich wydatków poprzez prowadzenie wyodrębnionej analityki na kontach. Usługi opieki wytchnieniowej rozliczane były na podstawie Kart realizacji Programu. Po analizie wszystkich dowodów księgowych stwierdzono, że wszystkie wydatki poniesione zostały w okresie kwalifikowalności i na zadania określone w Programie. Wydatki były udokumentowane Listą płac, rachunkami, umowami i kartami rozliczenia usług. Limit godzinowy usług opieki wytchnieniowej na 1 uczestnika, jak i stawka godzinowa/dobowa na 1 uczestnika, mieściły się w ramach określonych w Programie¹⁴.

(akta kontroli str. 70, 227-228, 229-233, 234-254, 255-275, 162-167, 73-74, 79-88, 121-146, 277, 300-303, 304, 305, 306-308)

11. Gmina nie pobierała opłat od uczestników za świadczone usługi opieki wytchnieniowej, zgodnie z założeniami Programu¹⁵.

(akta kontroli str. 276)

12. Gmina zrealizowała obowiązek kontroli doraźnych¹⁶. W trakcie realizacji zadania pracownicy GOPS dokonali 4 kontroli realizacji usług opieki wytchnieniowej w miejscu realizacji usług tj. w miejscu zamieszkania uczestników Programu.

(akta kontroli str. 282-283, 284-285)

13. Gmina zrealizowała obowiązki informacyjne określone w § 5 ust. 1 Umowy¹⁷ tj. umieściła na stronie internetowej oraz w siedzibie GOPS/Gminy: informację o naborze oraz o wysokości przyznanych środków z Programu.

(akta kontroli str. 278-281)

¹³ W umowie z wojewodą (§ 3 ust. 5 i 7) Gmina zobowiązała się do ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego o numerze 10 1240 6292 1111 0011 1091 0379. Wykorzystanie innego rachunku bankowego zostało dopuszczone jedynie w odniesieniu do wydatków z tytułu należności na rzecz urzędu skarbowego lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – w takim przypadku operacje mogły być dokonywane ze specjalnego rachunku gminnego, przeznaczonego do tych płatności (US/ZUS), który mógł zostać zasilony środkami z Funduszu zaliczkowo (tj. przed dokonaniem płatności) bądź jako refundacja poniesionych już wydatków. W praktyce Gmina realizowała zadanie niezgodnie z opisanymi postanowieniami umownymi, ponieważ płatności dokonywane były z rachunku o numerze 87 1240 3321 1111 0011 1345 1556 (konto GOPS dedykowane do Programowi Opieka wytchnieniowa), na który Gmina przelewała środki z Funduszu po ich otrzymaniu z ŁUW (wojewoda przekazywał środki na rachunek umowny, tj. o numerze 10 1240 6292 1111 0011 1091 0379) oraz trzykrotnie z rachunku o numerze 30 1240 3321 1111 0010 4907 4652 (konto główne GOPS wynagrodzenia opiekunek). Mimo jednak tej niezgodności z umową, przyjęty przez Gminę sposób ponoszenia wydatków zapewniał odpowiednią przejrzystość podejmowanych działań i nie utrudniał kontroli wykorzystania środków z Funduszu, ponieważ rachunek o numerze 87 1240 3321 1111 0011 1345 1556 był wyodrębniony na potrzeby realizacji zadania i nie księgowano na nim operacji niezwiązanych z zadaniem, za wyjątkiem mylnego przekazania przez gminę środków otrzymanych z ŁUW na zadania zlecone, które niezwłocznie zostały wycofane z konta dedykowanego OW i przekazane na konto główne GOPS.

¹⁴ 240 godz. limit dla usługi opieki wytchnieniowej na pobyt dzienny – zrealizowano łącznie 297,5 godz.;
K.Cz. po 33 zł brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną w miejscu zamieszkania – 240 godz. x 33 zł = 7 920,00 zł;

K.S. po 33 zł brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną w miejscu zamieszkania – 33 zł x 57,5 godz. = 1 879,50 zł;

14 dób – limit dla usługi opieki wytchnieniowej na pobyt całodobowy – zrealizowano 5 dób;

¹⁵ Część VI ust. 2 Programu;

¹⁶ Część V ust. 26 Programu;

¹⁷ nr 23/2023/OW z 28 lutego 2023 r.

14. Gmina, zrealizowała obowiązki sprawozdawcze zgodnie z założeniami Programu i § 7 ust. 1 i 2 zawartej umowy¹⁸ z Wojewodą Łódzkim. Gmina przekazała Wojewodzie Łódzkiemu Sprawozdanie końcowe z realizacji Programu, według ustalonego wzoru w dniu 15 stycznia 2024 r.

(akta kontroli str. 286-290, 291-295, 296-298, 299)

VII. Ocena skontrolowanej działalności:

Uwzględniając powyższe wnioski, kontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie¹⁹.

Na tym czynności kontrolne zakończono.

VIII. Zalecenia:

Z uwagi na ocenę pozytywną bez stwierdzonych nieprawidłowości nie wydano zaleceń.

IX. Pouczenie:

- 1) Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze (art. 48 ustawy kontroli w administracji rządowej).

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**
(podpisano elektronicznie)

¹⁸ Sprawozdanie końcowe winno być przekazane do 30 stycznia 2024 r.

¹⁹ W regulaminie kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przyjęto następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.